

M.com [sem-I] NEP Jan-2025

[Time: 2 Hours]

[Business mgt.]

[Marks: 50]

Note: 1. All questions are compulsory**2. Figures to the right indicate full marks****Q.I Case Study:****[10]**

SnackEase Foods, a manufacturer of ready-to-eat fast food items, has been serving the market for over a decade with its factory and processing unit located in Navi Mumbai. The company sources raw materials like vegetables and chicken from local vendors and suppliers in Nasik, Pune, and nearby districts. However, its reliance on hired transporters has led to significant losses due to poor preservation, damage, and pilferage. About 20% of raw materials are wasted, and the transporters are unreliable in terms of availability and timely delivery, severely impacting operations.

While SnackEase products are popular in Mumbai, Navi Mumbai, and Pune, inconsistent supply schedules and limited product shelf life are eroding customer trust. With packaging that only preserves the products for five hours without refrigeration, the company loses an additional 10% of its output. Furthermore, the company operates 10 distribution centers with inadequate coordination and a lack of a robust logistical information system. This disorganization prevents the company from expanding its business and responding to increased demand during festivals and holidays, leaving it vulnerable to competition.

To address these challenges, SnackEase must take strategic action. Investing in dedicated cold-chain logistics, including refrigerated vehicles and improved packaging materials, could significantly reduce losses. Developing an integrated logistical information system would improve coordination among distribution centers, enabling the company to streamline operations and respond promptly to customer needs. Additionally, building long-term partnerships with reliable transporters or developing an in-house fleet would enhance delivery reliability. By adopting these measures, SnackEase could sustain its market leadership, meet customer expectations, and capitalize on new growth opportunities.

Questions (5 marks each):

1. What logistical and operational challenges is SnackEase facing, and how do these challenges impact its business performance?
2. Suggest two strategies SnackEase could implement to reduce material losses and improve delivery reliability in its supply chain.

Q.II Attempt any One of the following: [10]

A) Define Supply Chain Management. How to select channels in SCM?

OR

B) What are the factors for selection of suitable channels of distribution?

Q.III Attempt any One of the following: [10]

A) What are the ways of improving customer services in SCM?

OR

B) Why global Supply Chain Management is crucial for business?

Q.IV Attempt any One of the following: [10]

A) Describe the importance of packaging.

OR

B) Elaborate causes of Bull Whip Effect and give strategies to overcome it.

Q.V Attempt any One of the following: [10]

A) Describe Industrial goods packaging. How packaging is important for companies?

OR

B) Explain ERP along with its advantages.

*****

वेळ: २ तास

एकूण गुण: ५०

सूचना:- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१) खालील केस स्टडी काळजीपूर्वक वाचा आणि खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

[१०]

स्नॅक ईज फूड्स हि खाण्यासाठी तयार फास्ट फूड पदार्थांची उत्पादक, नवी मुंबई येथे असलेल्या फॅक्टरी आणि प्रक्रिया युनिटसह एक दशकाहून अधिक काळ बाजारपेठेत सेवा देत आहे. कंपनी नाशिक, पुणे आणि नजीकच्या जिल्ह्यांतील स्थानिक विक्रेते आणि पुरवठादारांकडून भाजीपाला आणि चिकन यांसारख्या कच्च्या मालाचा स्रोत करते. तथापि, भाड्याने घेतलेल्या वाहतूकदारांवर अवलंबून राहिल्यामुळे खराब जतन, नुकसान आणि चोरीमुळे लक्षणीय नुकसान झाले आहे. सुमारे २०% कच्चा माल वाया जातो, आणि वाहतूकदार उपलब्धता आणि वेळेवर वितरणाच्या बाबतीत अविश्वसनीय आहेत, ज्यामुळे कामकाजावर गंभीर परिणाम होतो.

स्नॅक इज उत्पादने मुंबई, नवी मुंबई आणि पुणे येथे लोकप्रिय असताना, विसंगत पुरवठ्याचे वेळापत्रक आणि मर्यादित उत्पादन शेल्फ लाइफ ग्राहकांच्या विश्वासाला तडा देत आहेत. रेफ्रिजरेशनशिवाय केवळ पाच तास उत्पादने जतन करणाऱ्या वेष्टांकनासह, कंपनी तिच्या उत्पादनाच्या अतिरिक्त १०% गमावते. शिवाय, कंपनी १० वितरण केंद्रे चालवते ज्यामध्ये अपुरा समन्वय आणि मजबूत लॉजिस्टिक माहिती प्रणालीचा अभाव आहे. ही अव्यवस्था कंपनीला आपला व्यवसाय वाढवण्यापासून व सण आणि सुट्ट्यांमध्ये वाढलेल्या मागणीला प्रतिसाद देण्यापासून प्रतिबंधित करते, ज्यामुळे ती स्पर्धेसाठी असुरक्षित होते.

या आव्हानांना तोंड देण्यासाठी, स्नॅक इजने धोरणात्मक कारवाई करणे आवश्यक आहे. शीतकपाट असलेली वाहने आणि सुधारित वेष्टांकन सामग्रीसह समर्पित थंड- साखळी लॉजिस्टिक्समध्ये गुंतवणूक केल्यास तोटा लक्षणीयरीत्या कमी होऊ शकतो. एकात्मिक लॉजिस्टिक माहिती प्रणाली विकसित केल्याने वितरण केंद्रांमधील समन्वय सुधारेल, कंपनीला कार्यरत व्यवस्था सुव्यवस्थित करण्यास आणि ग्राहकांच्या गरजांना त्वरित प्रतिसाद देण्यास सक्षम करेल. याव्यतिरिक्त, विश्वसनीय वाहतूकदारांसोबत दीर्घकालीन भागीदारी निर्माण करणे किंवा कंपनीमधील ताफा विकसित करणे हि वितरणाची विश्वासाहर्ता वाढवेल. या उपायांचा अवलंब करून, स्नॅक इज त्याचे बाजार नेतृत्व टिकवून ठेवू शकते, ग्राहकांच्या अपेक्षा पूर्ण करू शकते आणि नवीन वाढीच्या संधींचा फायदा घेऊ शकते.

प्रश्न (प्रत्येकी ५ गुण):

१. स्नॅक इज कोणत्या लॉजिस्टिक आणि कार्यरत आन्धानांना तोंड देत आहे आणि या आन्धानांचा त्याच्या व्यवसायाच्या कामगिरीवर कसा परिणाम होतो?
२. भौतिक नुकसान कमी करण्यासाठी आणि पुरवठा साखळीतील वितरणाची विश्वासाहता सुधारण्यासाठी स्नॅक इज लागू करू शकेल अशी दोन धोरणे सुचवा.

प्र.२. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न लिहा:

[१०]

अ) पुरवठा साखळी व्यवस्थापन व्याख्या करा. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनेमध्ये वाहिन्या कश्या निवडाव्यात?

किंवा

ब) योग्य वितरण वाहिनी निवडण्यासाठी विविध घटक कोणते आहेत?

प्र.३. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न लिहा:

[१०]

अ) पुरवठा साखळी व्यवस्थापनेमध्ये ग्राहक सेवा सुधारण्याचे कोणते मार्ग आहेत?

किंवा

ब) जागतिक पुरवठा साखळी व्यवस्थापन व्यवसायासाठी महत्वाचे का आहे?

प्र.४. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न लिहा:

[१०]

अ) वेशांकनाचे महत्त्व सांगा.

किंवा

ब) बुल व्हिप परिणामाची कारणे विस्तृत करा आणि त्यावर मात करण्यासाठी धोरणे द्या.

प्र.५. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न लिहा:

[१०]

अ) औद्योगिक वस्तूंच्या वेशांकनाचे वर्णन करा. कंपन्यांसाठी वेशांकन कशाप्रकारे महत्वाचे आहे?

किंवा

ब) ERP संकल्पना त्याच्या फायद्यांसह स्पष्ट करा.

*****